

Євген Пашенко

Хорватські військові на фронтах Буковини 1915-1918. Проблема реконструкції

Хорватські військові перебували на Східному фронті у складі австро-угорського війська з початку і до кінця війни. У 1914. році вони були найбільше на сербському фронті, а з 1915 року їх спрямовували на схід – до Галичини, Волині й Буковини. Становили складову загального австро-угорського війська, де етнічна належність контингенту не була примарною. У складі військових формацій з Хорватії були представники й інших націй, але ці полки називалися найчастіше за хорватськими містами, де були сформовані. Ці формування брали участь у всіх битвах, де загинуло чимало демобілізованих з Хорватії. Відомості з фронтів систематично розміщувалися в тодішній офіційній пресі і назва Буковина міцно увійшла в уявлення хорватського читача. Проте після поразки Австро-Угорщини, у колі поражених опинилися й хорвати, що позначилося на поступовому вгасанні уявлень про тих, що загинули на фронтах Буковини. Завдання науки – висвітлити ці події, повернути у пам'ять знання, пов'язати відповідні установи у співробітництві над реконструюванням. Хорватські архіви мають фотографії з фронтів, що повідомляють про дружнє ставлення хорватів до місцевого населення, дають уявлення про життя селян Буковини. Також відображено поховання вояків у деяких місцевостях. У сучасному хорватському суспільстві майже невідомо про хорватські поховання. Тому необхідно реконструювати маршрут розміщень, поховань, виявити існуючі і можливо забуті військові цвинтарі. Потребує реконструкції топонімія, яка в хорватських джерелах представлена через мову-посередника: німецька, румунська, польська. Необхідно знайти сучасні відповідники як орієнтири для реконструкції військових маршрутів. Також потрібна інформація з відповідних військових архівів (Будапешт, Відень та ін.) де зазначено імена похованих з потребою виявлення загиблих з Хорватії. Поставлені завдання вимагають спільних зусиль наукових та інших установ, у чому налагоджене співробітництво між Загребським і Чернівецьким університетами повинне відіграти помітну роль.